PROTOKOLL

Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liitu vastuvõtmise tingimusi ja korda käsitlev

KÕRGED LEPINGUOSALISED,

VÕTTES ARVESSE, et Bulgaaria Vabariik ja Rumeenia saavad 1. jaanuaril 2007 Euroopa Liidu liikmeteks;

VÕTTES ARVESSE Euroopa põhiseaduse lepingu artiklis I-58 sätestatut, mille kohaselt lepivad liikmesriigid kandidaatriigiga kokku vastuvõtmise tingimused ja korra,

ON KOKKU LEPPINUD järgmistes sätetes, mis lisatakse Euroopa põhiseaduse lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule:

ESIMENE OSA

PÕHIMÕTTED

Artikkel 1

1. Käesolevas protokollis:

— "põhiseadus" on Euroopa põhiseaduse leping;

— "Euratomi asutamisleping" on Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamisleping sellisel kujul, nagu seda on täiendatud või muudetud enne ühinemist jõustunud lepingute või muude aktidega;

— "praegused liikmesriigid" on Belgia Kuningriik, Tšehhi Vabariik, Taani Kuningriik, Saksamaa Liitvabariik, Eesti Vabariik, Kreeka Vabariik, Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Iirimaa, Itaalia Vabariik, Küprose Vabariik, Läti Vabariik, Leedu Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Ungari Vabariik, Malta Vabariik, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Poola Vabariik, Portugali Vabariik, Sloveenia Vabariik, Slovaki Vabariik, Soome Vabariik, Rootsi Kuningriik ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik;

— "uued liikmesriigid" on Bulgaaria Vabariik ja Rumeenia;

— "institutsioonid" on põhiseadusega asutatud institutsioonid.

2. Käesolevas protokollis esinevaid viiteid põhiseadusele ja liidule käsitatakse vajadusel viidetena vastavalt Euratomi asutamislepingule ja Euratomi asutamislepingu alusel asutatud ühendusele.

Artikkel 2

Alates ühinemiskuupäevast on põhiseaduse sätted, Euratomi asutamisleping ning institutsioonide poolt enne ühinemist vastuvõetud aktid Bulgaariale ja Rumeeniale siduvad ja neid kohaldatakse nendes riikides vastavalt põhiseaduses, Euratomi asutamislepingus ja käesolevas protokollis sätestatud tingimustele.

Artikkel 3

1. Bulgaaria ja Rumeenia ühinevad otsuste ja lepingutega, mille on vastu võtnud nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajad.

2. Euroopa Ülemkogu või nõukogu deklaratsioonide, resolutsioonide või muude seisukohtade suhtes ning liikmesriikide ühisel kokkuleppel vastu võetud deklaratsioonide, resolutsioonide ja muude seisukohtade suhtes, mis käsitlevad liitu, on Bulgaaria ja Rumeenia samasuguses olukorras kui praegused liikmesriigid; vastavalt sellele järgivad nad kõnealustest deklaratsioonidest, resolutsioonidest või muudest seisukohtadest tulenevaid põhimõtteid ja suuniseid ning võtavad nende rakendamise tagamiseks vajalikke meetmeid.

3. Bulgaaria ja Rumeenia ühinevad I lisas loetletud konventsioonide ja protokollidega. Kõnealused konventsioonid ja protokollid jõustuvad Bulgaaria ja Rumeenia suhtes kuupäeval, mille nõukogu määrab kindlaks lõikes 4 osutatud otsustes.

4. Nõukogu võtab ühehäälselt komisjoni soovitusel ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga vastu Euroopa otsused, millega tehakse kõik lõikes 3 osutatud konventsioonide ja protokollidega ühinemise tõttu nõutavad kohandused, ning avaldab kohandatud teksti Euroopa Liidu Teatajas.

5. Lõikes 3 osutatud konventsioonide ja protokollide suhtes kohustuvad Bulgaaria ja Rumeenia võtma kasutusele haldus- ja muud meetmed nagu need, mille praegused liikmesriigid või nõukogu on ühinemiskuupäevaks vastu võtnud, ning hõlbustama praktilist koostööd liikmesriikide asutuste ja organisatsioonide vahel.

6. Nõukogu võib ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal võtta vastu Euroopa otsused, millega täiendatakse I lisa selliste konventsioonide, lepingute ja protokollidega, millele on alla kirjutatud enne ühinemiskuupäeva.

7. Käesolevas artiklis osutatud konkreetsete dokumentide hulka kuuluvad põhiseaduse artiklis IV-438 osutatud dokumendid.

Artikkel 4

1. Schengeni *acquis*' sätted, millele on osutatud põhiseadusele lisatud 17. protokollis Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis*' kohta, ning Schengeni *acquis*'l põhinevad või sellega muul viisil seotud aktid, mis on loetletud II lisas, samuti muud samalaadsed aktid, mis on võetud vastu enne ühinemiskuupäeva, on Bulgaariale ja Rumeeniale siduvad ja neid kohaldatakse nimetatud riikides alates ühinemiskuupäevast.

2. Need Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis*' sätted ning Schengeni *acquis*'l põhinevad või sellega muul viisil seotud aktid, millele ei ole lõikes 1 osutatud, on Bulgaariale ja Rumeeniale siduvad alates ühinemiskuupäevast, kuid neid kohaldatakse kummaski nimetatud riigis üksnes nõukogu sellekohase Euroopa otsuse alusel, mis tehakse pärast Schengeni kehtiva hindamiskorra kohaselt toimunud kontrollimist, kas asjaomases riigis on kõnealuse *acquis*' kõigi osade rakendamise tingimused täidetud.

Nõukogu teeb oma otsuse ühehäälselt pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga, kusjuures hääletamisel osalevad nõukogu liikmed, kes esindavad nende liikmesriikide valitsusi, mille suhtes on käesolevas lõikes osutatud sätted juba jõustunud, ning selle liikmesriigi valitsuse esindaja, mille suhtes nimetatud sätted jõustatakse. Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi valitsusi esindavad nõukogu liikmed võtavad otsustamisest osa niivõrd, kuivõrd otsus käsitleb selliseid Schengeni *acquis*' sätteid ja Schengeni *acquis*'l põhinevaid või sellega muul viisil seotud akte, milles nimetatud liikmesriigid osalevad.

Artikkel 5

Alates ühinemiskuupäevast osalevad Bulgaaria ja Rumeenia majandus- ja rahaliidus kui liikmesriigid, mille suhtes on kehtestatud erand põhiseaduse artikli III-197 tähenduses.

Artikkel 6

1. Lepingud või konventsioonid, mille liit on sõlminud ühe või mitme kolmanda riigiga, rahvusvahelise organisatsiooniga või kolmanda riigi kodanikuga või mida ta ajutiselt kohaldab, on Bulgaariale ja Rumeeniale siduvad põhiseaduses ja käesolevas protokollis sätestatud tingimustel.

2. Bulgaaria ja Rumeenia kohustuvad käesolevas protokollis sätestatud tingimustel ühinema lepingute ja konventsioonidega, mille liit ja praegused liikmesriigid on ühiselt sõlminud või alla kirjutanud.

Bulgaaria ja Rumeenia ühinemine lepingute ja konventsioonidega, mille liit ja praegused liikmesriigid on ühiselt sõlminud teatavate kolmandate riikidega või rahvusvaheliste organisatsioonidega või mille nad on alla kirjutanud, toimub sellistele lepingutele või konventsioonidele protokolli lisamise teel, mille sõlmivad liikmesriikide nimel ühehäälselt tegutsev nõukogu ning asjaomane kolmas riik või kolmandad riigid või rahvusvaheline organisatsioon. Liikmesriikide nimel peab nende protokollide üle läbirääkimisi komisjon vastavalt läbirääkimisdirektiividele, mille on ühehäälselt heaks kiitnud nõukogu, ning konsulteerides liikmesriikide esindajatest koosneva komiteega. Komisjon esitab protokollide eelnõud nõukogule sõlmimiseks.

See menetlus ei mõjuta liidu pädevust ega volituste jagamist liidu ja liikmesriikide vahel, mis on seotud selliste lepingute sõlmimisega tulevikus või muude muudatustega, mis ei seostu ühinemisega.

3. Lõikes 2 osutatud lepingute ja konventsioonidega ühinemisel tekivad Bulgaarial ja Rumeenial nende lepingute ja konventsioonide alusel samasugused õigused ja kohustused nagu praegustel liikmesriikidel.

4. Ühinemiskuupäevast kuni lõikes 2 osutatud vajalike protokollide jõustumiseni kohaldavad Bulgaaria ja Rumeenia lepinguid või konventsioone, mille liit ja praegused liikmesrii-

gid on ühiselt sõlminud enne ühinemist, välja arvatud Šveitsiga isikute vaba liikumise kohta sõlmitud leping. Seda kohustust kohaldatakse ka nende lepingute ja konventsioonide suhtes, mille ajutises kohaldamises liit ja praegused liikmesriigid on kokku leppinud.

Kuni lõikes 2 osutatud protokollide jõustumiseni võtavad liit ja liikmesriigid vastavalt vajadusele ühiselt oma vastava pädevuse piires kõik asjakohased meetmed.

5. Bulgaaria ja Rumeenia ühinevad partnerluslepinguga ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide rühma liikmete ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, [1] mis on alla kirjutatud Cotonous 23. juunil 2000.

6. Bulgaaria ja Rumeenia kohustuvad käesolevas protokollis sätestatud tingimustel ühinema Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga [2] vastavalt selle lepingu artiklile 128.

7. Alates ühinemiskuupäevast kohaldavad Bulgaaria ja Rumeenia liidu poolt kolmandate riikidega sõlmitud kahepoolseid tekstiililepinguid ja -kokkuleppeid.

Liidu poolt tekstiilimaterjalide ja rõivatoodete impordi suhtes kohaldatavaid koguselisi piiranguid muudetakse selliselt, et võtta arvesse Bulgaaria ja Rumeenia ühinemist liiduga. Sellega seoses võib liit pidada asjaomaste kolmandate riikidega enne ühinemiskuupäeva läbirääkimisi eespool mainitud kahepoolsete lepingute ja kokkulepete muutmise üle.

Kui kahepoolsete tekstiililepingute ja -kokkulepete muudatused ei ole ühinemiskuupäevaks jõustunud, teeb liit vajalikud muudatused oma eeskirjades tekstiilimaterjalide ja rõivatoodete kolmandatest riikidest importimise kohta, et võtta arvesse Bulgaaria ja Rumeenia ühinemist.

8. Liidu poolt terase ja terasetoodete impordi suhtes kohaldatavaid koguselisi piiranguid muudetakse asjaomastest tarnijariikidest Bulgaariasse ja Rumeeniasse viimastel aastatel toimunud terasetoodete impordi põhjal.

Sellega seoses peetakse enne ühinemiskuupäeva läbirääkimisi liidu poolt kolmandate riikidega sõlmitud kahepoolsete teraselepingute ja -kokkulepete vajaliku muutmise üle.

Kui kahepoolsete lepingute ja kokkulepete muudatused ei ole ühinemiskuupäevaks jõustunud, kohaldatakse esimese lõigu sätteid.

9. Enne ühinemist Bulgaaria ja Rumeenia poolt kolmandate riikidega sõlmitud kalanduslepinguid haldab liit.

Nendest lepingutest tulenevad Bulgaaria ja Rumeenia õigused ja kohustused ei muutu ajal, mil nende lepingute sätted on ajutiselt jõus.

Niipea kui võimalik ja igal juhul enne esimeses lõigus osutatud lepingute kehtivuse lõppemist võtab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal vastu asjakohased otsused nendest lepingutest tuleneva kalapüügi jätkumise kohta, sealhulgas võimaluse kohta pikendada teatavaid lepinguid ajavahemikuks, mis ei ületa ühte aastat.

10. Alates ühinemiskuupäevast taganevad Bulgaaria ja Rumeenia kõikidest kolmandate riikidega sõlmitud vabakaubanduslepingutest, kaasa arvatud Kesk-Euroopa vabakaubandusleping.

Kui lepingud, mille on sõlminud ühelt poolt Bulgaaria, Rumeenia või mõlemad nimetatud riigid ja teiselt poolt kolmas riik või mitu kolmandat riiki, ei ole kooskõlas käesoleva protokolli järgsete kohustustega, astuvad Bulgaaria ja Rumeenia vajalikke samme, et kõrvaldada kindlaks tehtud vastuolud. Kui Bulgaarial või Rumeenial on raskusi enne ühinemiskuupäeva ühe või mitme kolmanda riigiga sõlmitud lepingu muutmisel, taganeb ta lepingust vastavalt selle tingimustele.

11. Käesolevas protokollis sätestatud tingimustel ühinevad Bulgaaria ja Rumeenia sisekokkulepetega, mille praegused liikmesriigid on sõlminud lõigetes 2, 5 ja 6 osutatud lepingute ja konventsioonide rakendamiseks.

12. Vajaduse korral võtavad Bulgaaria ja Rumeenia asjakohased meetmed, et kohandada oma seisukoht rahvusvaheliste organisatsioonide ja nende rahvusvaheliste lepingute suhtes, milles osaleb ka liit või milles osalevad ka teised liikmesriigid, õiguste ja kohustustega, mis tulenevad nende ühinemisest liiduga.

Ühinemiskuupäeval või võimalikult kiiresti pärast seda taganevad nad eelkõige sellistest rahvusvahelistest kalanduslepingutest ja astuvad välja sellistest rahvusvahelistest kalandusorganisatsioonidest, milles osaleb ka liit, välja arvatud juhul, kui nende liikmesus seondub muude küsimustega kui kalandus.

13. käesolev artikkel viitab liidu poolt sõlmitud või allakirjutatud konventsioonidele ja lepingutele, hõlmavad need samuti põhiseaduse artiklis IV-438 osutatud konventsioone ja lepinguid.

---

[1] EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

[2] EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

Artikkel 7

Käesoleva protokolli üleminekusätted, kui need ei ole enam kohaldatavad, võib kehtetuks tunnistada nõukogu Euroopa seadusega. Nõukogu teeb ühehäälse otsuse pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

Artikkel 8

1. Institutsioonide poolt vastuvõetud aktid, millega on seotud käesoleva protokolli üleminekusätted, säilitavad oma õigusjõu; eelkõige jääb kehtima nende aktide muutmise kord.

2. Käesoleva protokolli sätetel, mille eesmärgiks või tagajärjeks on institutsioonide poolt vastu võetud aktide kehtetuks tunnistamine või muutmine muul viisil kui üleminekumeetmena, on samasugune õigusjõud nagu nendel sätetel, mida nendega kehtetuks tunnistatakse või muudetakse, ning nende suhtes kehtivad samasugused eeskirjad.

Artikkel 9

Põhiseaduse ja institutsioonide poolt vastuvõetud aktide kohaldamise suhtes kehtivad üleminekumeetmetena käesoleva protokolliga ettenähtud erandid.

TEINE OSA

PÕHISEADUSE MUUTMINE

I JAOTIS

INSTITUTSIOONE KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel 10

1. Põhiseadusele ja Euratomi asutamislepingule lisatud 3. protokolli (Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kinnitamise kohta) artikli 9 esimene lõik asendatakse järgmisega:

"Kui kohtunikke iga kolme aasta järel osaliselt välja vahetatakse, asendatakse vaheldumisi neliteist ja kolmteist kohtunikku."

2. Põhiseadusele ja Euratomi asutamislepingule lisatud 3. protokolli (Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kinnitamise kohta) artikkel 48 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 48

Üldkohus koosneb kahekümne seitsmest kohtunikust."

Artikkel 11

Põhiseadusele lisatud 5. protokolli Euroopa Investeerimispanga põhikirja kinnitamise kohta muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 4 lõike 1 esimeses lõigus:

a) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

"1. Panga kapital on 164 795 737 000 EUR, mille liikmesriigid märgivad järgmiselt: (*)

(*) Bulgaaria ja Rumeenia kohta esitatud arvud on esialgsed ja põhinevad Eurostati avaldatud 2003. aasta andmetel."

b) Iirimaad ja Slovakkiat käsitlevate kannete vahele lisatakse järgmine kanne:

"Rumeenia 846 000 000"; ja

c) Sloveeniat ja Leedut käsitlevate kannete vahele lisatakse järgmine kanne:

"Bulgaaria 296 000 000".

2. Artikli 9 lõikes 2 asendatakse esimene, teine ja kolmas lõik järgmisega:

"2. Direktorite nõukogu koosneb 28 direktorist ja 18 asedirektorist.

Juhatajate nõukogu nimetab direktorid ametisse viieks aastaks; iga liikmesriik nimetab ühe direktori ja komisjon ühe direktori.

Juhatajate nõukogu nimetab asedirektorid viieks aastaks ametisse järgmiselt:

— kaks Saksamaa Liitvabariigi nimetatavat asendusliiget,

— kaks Prantsuse Vabariigi nimetatavat asendusliiget,

— kaks Itaalia Vabariigi nimetatavat asendusliiget,

— kaks Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi nimetatavat asendusliiget,

— üks asendusliige, kelle nimetavad Hispaania Kuningriik ja Portugali Vabariik ühisel kokkuleppel,

— üks asendusliige, kelle nimetavad Belgia Kuningriik, Luksemburgi Suurhertsogiriik ja Madalmaade Kuningriik ühisel kokkuleppel,

— kaks asendusliiget, kelle nimetavad Taani Kuningriik, Kreeka Vabariik, Iirimaa ja Rumeenia ühisel kokkuleppel,

— kaks asendusliiget, kelle nimetavad Eesti Vabariik, Läti Vabariik, Leedu Vabariik, Austria Vabariik, Soome Vabariik ja Rootsi Kuningriik ühisel kokkuleppel,

— kolm asendusliiget, kelle nimetavad Bulgaaria Vabariik, Tšehhi Vabariik, Küprose Vabariik, Ungari Vabariik, Malta Vabariik, Poola Vabariik, Sloveenia Vabariik ja Slovaki Vabariik ühisel kokkuleppel,

— üks komisjoni nimetatud asendusliige."

Artikkel 12

Euratomi asutamislepingu artikli 134 lõike 2 esimene lõik teadus- ja tehnikakomitee koosseisu kohta asendatakse järgmisega:

"2. Komitee koosneb 41 liikmest, kelle nimetab ametisse nõukogu pärast komisjoniga konsulteerimist."

II JAOTIS

MUUD MUUDATUSED

Artikkel 13

Põhiseaduse artikli III-157 lõike 1 viimane lause asendatakse järgmisega:

"Bulgaaria, Eesti ja Ungari siseriikliku õiguse järgi kehtivate piirangute osas loetakse kõnealuseks kuupäevaks 31. detsember 1999."

Artikkel 14

Põhiseaduse artikli IV-440 lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. Käesolevat lepingut kohaldatakse Belgia Kuningriigi, Bulgaaria Vabariigi, Tšehhi Vabariigi, Taani Kuningriigi, Saksamaa Liitvabariigi, Eesti Vabariigi, Kreeka Vabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Iirimaa, Itaalia Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti

Vabariigi, Leedu Vabariigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Madalmaade Kuningriigi, Austria Vabariigi, Poola Vabariigi, Portugali Vabariigi, Rumeenia, Sloveenia Vabariigi, Slovaki Vabariigi, Soome Vabariigi, Rootsi Kuningriigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi suhtes."

Artikkel 15

1. Põhiseaduse artikli IV-448 lõikele 1 lisatakse järgmine lõik:

"Vastavalt ühinemislepingule on käesoleva lepingu bulgaaria- ja rumeeniakeelsed tekstid samuti autentsed."

2. Euratomi asutamislepingu artikli 225 teine lõik asendatakse järgmisega:

"Käesoleva lepingu bulgaaria-, eesti-, hispaania-, iiri-, inglis-, kreeka-, leedu-, läti-, malta-, poola-, portugali-, rootsi-, rumeenia-, slovaki-, sloveeni-, soome-, taani-, tšehhi- ja ungarikeelsed tekstid on samuti autentsed."

KOLMAS OSA

ALALISED SÄTTED

I JAOTIS

INSTITUTSIOONIDE POOLT VASTUVÕETUD AKTIDE KOHANDAMINE

Artikkel 16

Käesoleva protokolli III lisas loetletud akte kohandatakse vastavalt kõnealuse lisa sätetele.

Artikkel 17

Käesoleva protokolli IV lisas loetletud aktide kohandused, mille tingib ühinemine, tehakse kooskõlas selles lisas sätestatud suunistega.

II JAOTIS

MUUD SÄTTED

Artikkel 18

Käesoleva protokolli V lisas loetletud meetmeid kohaldatakse vastavalt selles lisas sätestatud tingimustele.

Artikkel 19

Nõukogu võib Euroopa seadusega vastu võtta käesoleva protokolli ühist põllumajanduspoliitikat käsitlevate sätete kohandusi, mis võivad liidu seaduste muutmise tõttu vajalikuks osutuda. Nõukogu teeb ühehäälse otsuse pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

NELJAS OSA

AJUTISED SÄTTED

I JAOTIS

ÜLEMINEKUMEETMED

Artikkel 20

Käesoleva protokolli VI ja VII lisas loetletud meetmeid kohaldatakse Bulgaaria ja Rumeenia suhtes vastavalt neis lisades sätestatud tingimustele.

II JAOTIS

INSTITUTSIOONE KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel 21

1. Põhiseadusele ja Euratomi asutamislepingule lisatud liidu institutsioone ja organeid käsitlevate üleminekusätete protokolli nr 34 artikli 1 lõikesse 2 lisatakse järgmine lõige:

"Erandina põhiseaduse artikli I-20 lõikes 2 sätestatud Euroopa Parlamendi liikmete maksimaalsest arvust, suurendatakse Euroopa Parlamendi liikmete arvu, võttes arvesse Bulgaaria ja Rumeenia ühinemist nii, et ajavahemikul alates ühinemiskuupäevast kuni Euroopa Parlamendi volituste kehtimisaja 2009 — 2014 alguseni on nendest riikidest pärit liikmete arv järgmine:

Bulgaaria 18

Rumeenia 35".

2. Enne 31. detsembrit 2007 korraldavad mõlemad Bulgaaria ja Rumeenia otsesed ja üldised valimised, kus vastavalt aktile Euroopa Parlamendi liikmete otsese ja üldise valimise kohta ([1]) valitakse lõikes 1 ettenähtud arv selle riigi liikmeid Euroopa Parlamenti.

3. Kui valimised toimuvad pärast ühinemiskuupäeva, määravad Bulgaaria ja Rumeenia parlamendid erandina põhiseaduse artikli I-20 lõikest 3 enda liikmete hulgast vastavalt kummaski riigis kehtestatud korrale Bulgaaria ja Rumeenia kodanikke esindavad Euroopa Parlamendi liikmed ajavahemikuks, mis algab ühinemisest ja kestab seni, kuni mõlemad lõikes 2 osutatud valimised on aset leidnud.

Artikkel 22

1. Põhiseadusele ja Euratomi asutamislepingule lisatud liidu institutsioone ja organeid käsitlevate üleminekusätete protokolli nr 34 artikli 2 lõike 2 teises lõigus lisatakse Belgiat ja Tšehhi Vabariiki käsitlevate kannete vahele järgmine kanne:

"Bulgaaria 10"

ning Portugali ja Sloveeniat käsitlevate kannete vahele lisatakse:

"Rumeenia 14".

2. Põhiseadusele ja Euratomi asutamislepingule lisatud liidu institutsioone ja organeid käsitlevate üleminekusätete protokolli nr 34 artikli 2 lõike 2 kolmas lõik asendatakse järgmistega:

"Kui otsus tuleb teha põhiseaduse kohaselt komisjoni ettepaneku põhjal, on otsuse vastuvõtmiseks nõutav vähemalt 255 poolthäält, mis esindavad liikmete enamust. Muudel juhtudel on otsuse vastuvõtmiseks nõutav vähemalt 255 poolthäält, mis esindavad vähemalt kaht

([1]) EÜT L 278, 8.10.1976, lk 5. Akti on viimati muudetud nõukogu otsusega 2002/772/EÜ, Euratom (EÜT L 283, 21.10.2002, lk 1).

kolmandikku liikmetest."

Artikkel 23

Põhiseadusele ja Euratomi asutamislepingule lisatud liidu institutsioone ja organeid käsitlevate üleminekusätete protokolli nr 34 artiklis 6 lisatakse Belgiat ja Tšehhi Vabariiki käsitlevate kannete vahele järgmine kanne:

"Bulgaaria 12"

ning Portugali ja Sloveeniat käsitlevate kannete vahele lisatakse:

"Rumeenia 15".

Artikkel 24

Põhiseadusele ja Euratomi asutamislepingule lisatud liidu institutsioone ja organeid käsitlevate üleminekusätete protokolli nr 34 artiklis 7 lisatakse Belgiat ja Tšehhi Vabariiki käsitlevate kannete vahele järgmine kanne:

"Bulgaaria 12"

ning Portugali ja Sloveeniat käsitlevate kannete vahele lisatakse:

"Rumeenia 15".

III JAOTIS

RAHANDUSSÄTTED

Artikkel 25

1. Alates ühinemiskuupäevast maksavad Bulgaaria ja Rumeenia järgmised summad, mis vastavad nende poolt sissemakstavale osale põhiseadusele lisatud Euroopa Investeerimispanga põhikirja protokolli nr 5 artiklis 4 määratletud märgitud kapitalis: [1]

Bulgaaria 14 800 000 EUR

Rumeenia 42 300 000 EUR.

Need sissemaksed tehakse kaheksas võrdses osas, mille maksetähtpäevad on 31. mai 2007, 31. mai 2008, 31. mai 2009, 30. november 2009, 31. mai 2010, 30. november 2010, 31. mai 2011 ja 30. november 2011.

2. Bulgaaria ja Rumeenia teevad reservidesse ja reservidega samaväärsetesse eraldistesse ning reservide ja eraldiste jaoks ettenähtud summasse (tulenevalt panga bilanssi kantud ühinemisele eelneva kuu lõpu kasumiaruande saldost) sissemaksed kaheksas võrdses osas, mille maksetähtpäevad on näidatud lõikes 1 ning mis moodustavad reservidest ja eraldistest järgmised protsendimäärad: [1]

Bulgaaria 0,181 %

Rumeenia 0,517 %.

3. Lõigetes 1 ja 2 ettenähtud kapitali ja maksed maksavad Bulgaaria ja Rumeenia eurodes, välja arvatud juhul, kui juhatajate nõukogu on ühehäälselt teinud otsuse erandi kohta.

Artikkel 26

1. Bulgaaria ja Rumeenia maksavad söe ja terase teadusfondi, millele on osutatud nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 27. veebruari 2002. aasta otsuses 2002/234/ESTÜ (ESTÜ asutamislepingu lõppemisega kaasnevate finantstagajärgede ning söe ja terase teadusfondi kohta) [2] järgmised summad:

(miljonit eurot, jooksvates hindades)

Bulgaaria 11,95

Rumeenia 29,88.

2. Sissemaksed söe ja terase teadusfondi tehakse neljas osas alates 2009. aastast ja makstakse iga aasta esimese kuu

[1] Esitatud arvud on esialgsed ja põhinevad Eurostati avaldatud 2003. aasta andmetel.

[2] EÜT L 79, 22.3.2002, lk 42.

esimesel tööpäeval järgmiselt:

2009: 15 %

2010: 20 %

2011: 30 %

2012: 35 %.

Artikkel 27

1. Pakkumisi, lepingute sõlmimisi, rakendamist ja väljamakseid ühinemiseelse abi raames Phare programmi, [1] Phare piiriülese koostöö programmi [2] alusel ning abi raames artiklis 31 osutatud üleminekutoetuse alusel korraldavad alates ühinemiskuupäevast Bulgaaria ja Rumeenia rakendusasutused.

Komisjon loobub eelkontrollist pakkumise ja lepingute sõlmimise üle komisjoni sellekohase otsusega, kui komisjon on läbi viinud akrediteerimismenetluse ja laiendatud detsentraliseeritud rakendamissüsteem (EDIS) on saanud positiivse hinnangu vastavalt kriteeriumidele ja tingimustele, mis on ette nähtud nõukogu 21. juuni 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1266/1999 (kandidaatriikidele ühinemiseelse strateegia raames antava abi kooskõlastamise ja määruse (EMÜ) nr 3906/89 muutmise kohta) [3] lisas ja Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse [4] artiklis 164.

Kui komisjon ei ole eelkontrollist loobumise otsust teinud enne ühinemiskuupäeva, ei ole ühinemiskuupäeva ja komisjoni otsuse tegemise kuupäeva vahelisel ajal sõlmitud lepingud kõlblikud saama ühinemiseelset abi.

Kui aga komisjoni otsus eelkontrollist loobuda tehakse pärast ühinemiskuupäeva Bulgaaria või Rumeenia ametiasutustest sõltumatutel põhjustel, võib komisjon erandkorras ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel aktsepteerida ühinemiskuupäeva ja komisjoni otsuse tegemise kuupäeva vahelisel ajal sõlmitud lepinguid kui kõlblikke saama ühinemiseelset abi ning nõustuda ühinemiseelse abi jätkamisega piiratud aja jooksul pakkumise ja lepingute sõlmimise üle toimuva komisjoni eelkontrolli all.

2. Enne ühinemist lõikes 1 osutatud ühinemiseelsete rahastamisvahendite alusel võetud ja pärast ühinemist artiklis 31 osutatud üleminekutoetuse alusel võetud finantskohustusi, kaasa arvatud hilisemate individuaalsete juriidiliste kohustuste võtmist ja registreerimist ning pärast ühinemist tehtud makseid reguleerivad jätkuvalt ühinemiseelse rahastamisvahendi eeskirjad ja õigusaktid ning need kaetakse vastavast eelarvepeatükist kuni asjaomaste programmide ja projektide sulgemiseni. Sellest olenemata toimuvad pärast ühinemist algatatud riigihankemenetlused vastavalt asjaomastele liidu sätetele.

3. Viimane programmide koostamine lõikes 1 osutatud ühinemiseelseks abiks toimub viimasel ühinemiseelsel aastal. Lepingud nende programmide alusel võetavate meetmete kohta tuleb sõlmida kahe järgneva aasta jooksul. Lepingute sõlmimise tähtaega ei pikendata. Erandkorras ning nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib lepingute täitmiseks anda piiratud tähtajapikendusi.

Olenemata sellest võib lõikes 4 määratletud halduskulude katmiseks ettenähtud ühinemiseelseid fonde siduda kahel esimesel ühinemisjärgsel aastal. Auditeerimis- ja hindamiskuludega võib ühinemiseelseid fonde siduda kuni viiel ühinemisjärgsel aastal.

4. Et tagada lõikes 1 osutatud ühinemiseelsete rahastamisvahendite ning ISPA programmi [5] vajalik järkjärguline kaotamine, võib komisjon võtta kõik vajalikud meetmed, et tagada nõuetekohase personaliarvu säilitamine Bulgaarias ja Rumeenias kuni üheksateistkümne ühinemisjärgse kuu jooksul. Selle aja jooksul kohaldatakse Bulgaarias ja Rumeenias enne ühinemist ametisse nimetatud ametnike, ajutiste töötajate ja lepinguliste töötajate suhtes, kellelt nõutakse nimetatud riikides pärast ühinemiskuupäeva teenistusse jäämist, erandkorras samasuguseid rahalisi ja materiaalseid tingimusi, nagu kohaldas enne ühinemist komisjon vastavalt Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjadele ja Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimustele, mis on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68. [6] Halduskulud, kaasa arvatud muu vajaliku personali palk, kaetakse Euroopa Liidu üldeelarve realt "Uutele liikmesriikidele ühinemiseelse abi andmise järkjärguline lõpetamine" või

---

([1]) Nõukogu 18. detsembri 1989. aasta määrus (EMÜ) nr 3906/892 teatavatele Kesk- ja Ida-Euroopa riikidele antava majandusabi kohta (EÜT 375, 23.12.1989, lk 11). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 769/2004 (ELT L 123, 27.4.2004, lk 1).

([2]) Komisjoni 18. detsembri 1998. aasta määrus (EÜ) nr 2760/98 piiriülese koostöö programmi rakendamise kohta Phare programmi raames (EÜT L 345, 19.12.1998, lk 49). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1822/2003 (ELT L 267, 17.10.2003, lk 9).

([3]) EÜT L 161, 26.6.1999, lk 68.

([4]) Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1).

([5]) Nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1267/1999, millega luuakse ühinemiseelse struktuuripoliitika rahastamisvahend (EÜT L 161, 26.6.1999, lk 73). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 769/2004 (ELT L 123, 27.4.2004, lk 1).

([6]) EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 723/2004 (ELT L 124, 27.4.2004, lk 1).

laienemist käsitlevatelt samaväärsetelt eelarveridadelt, mis kuuluvad asjakohasesse poliitikavaldkonda.

Artikkel 28

1. Meetmed, mille kohta on ühinemiskuupäevaks määruse (EÜ) nr 1267/99 (millega luuakse ühinemiseelse struktuuripoliitika rahastamisvahend) alusel tehtud abi käsitlev otsus ja mille rakendamine ei ole ühinemiskuupäevaks lõppenud, loetakse nõukogu 16. mai 1994. aasta määruse (EÜ) nr 1164/94 (millega asutatakse ühtekuuluvusfond) ([1]) alusel komisjoni poolt heakskiidetuks. Summad, mida ei ole selliste meetmete rakendamiseks veel ette nähtud, tuleb siduda ühinemiskuupäeval kehtiva ühtekuuluvusfondi käsitleva määruse alusel ja suunata Euroopa Liidu üldeelarve peatükki, mis vastab nimetatud määrusele. Kui lõigetest 2— 5 ei tulene teisiti, kohaldatakse nende meetmete suhtes käesoleva määruse alusel heakskiidetud meetmete rakendamist käsitlevaid sätteid.

2. Lõikes 1 osutatud meetmega seotud hankemenetlus, mille kohta on ühinemiskuupäevaks juba ilmunud pakkumiskutse Euroopa Liidu Teatajas, korraldatakse selles pakkumiskutses määratud eeskirjade kohaselt. Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse artikli 165 sätteid siiski ei kohaldata. Lõikes 1 osutatud meetmega seotud hankemenetlus, mille kohta ei ole veel ilmunud pakkumiskutse Euroopa Liidu Teatajas, peab olema vastavuses põhiseaduse sätetega, selle alusel vastuvõetud õigusaktidega ja liidu poliitikaga, sealhulgas keskkonnakaitset, transporti, üleeuroopalisi võrke, konkurentsi ja riigihankelepingute sõlmimist käsitleva poliitikaga.

3. Lõikes 1 osutatud meetme alusel tehtud komisjoni väljamaksed määratakse varaseimale täitmata kohustusele, mis on võetud kõigepealt määruse (EÜ) nr 1267/1999 kohaselt ja seejärel sel ajal kehtiva ühtekuuluvusfondi käsitleva määruse kohaselt.

4. Lõikes 1 osutatud meetmete puhul kohaldatakse jätkuvalt määruse (EÜ) nr 1267/1999 kohaseid kulutuste abikõlblikkuse eeskirju, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mille kohta teeb otsuse komisjon asjaomase liikmesriigi taotlusel.

5. Erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib komisjon otsustada lubada lõikes 1 osutatud meetmete puhul teatud erandeid ühinemiskuupäeval kehtiva ühtekuuluvusfondi käsitleva määruse alusel kohaldatavatest eeskirjadest.

([1]) EÜT L 130, 25.5.1994, lk 1. Määrust on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga (ELT L 236, 23.9.2003, lk 33).

Artikkel 29

Kui SAPARDi ([2]) programmi alusel võetud põllumajandusmaa metsastamise, tootjarühmade asutamise või põllumajanduse keskkonnakaitse kavade toetamisega seotud mitmeaastaste kulukohustuste periood ületab SAPARDi programmi alusel lubatud maksete lõpptähtaega, kaetakse täitmata jäänud kulukohustused 2007.—2013. aasta maaelu arengu programmist. Kui selleks on vaja spetsiaalseid üleminekumeetmeid, võetakse need vastu nõukogu 21. juuni 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1260/1999, millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta, ([3]) artikli 50 lõikes 2 sätestatud korras.

Artikkel 30

1. Olles enne 2003. aastat vastavalt endale võetud kohustustele lõplikult sulgenud Kozloduy tuumaelektrijaama esimese ja teise reaktori nende tegevuse lõpetamiseks, kohustub Bulgaaria 2006. aastal lõplikult sulgema nimetatud elektrijaama kolmanda ja neljanda reaktori nende tegevuse lõpetamiseks.

2. Ajavahemikul 2007—2009 annab ühendus Bulgaariale rahalist abi, et toetada tema püüdlusi Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamisel ning nimetatud reaktorite sulgemise ja tegevuse lõpetamise tagajärgedega tegelemisel.

Abi hõlmab muu hulgas järgmist: Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamist toetavad meetmed, ühenduse *acquis*'le vastavad keskkonnakaitsealase ajakohastamise meetmed; meetmed traditsioonilise energiatootmise, -edastamise ja -jaotamise sektorite moderniseerimiseks Bulgaarias; meetmed energiatõhususe parandamiseks, taastuvate energiaallikate kasutamise edendamiseks ja energiavarustuse kindluse parandamiseks.

Aastatel 2007—2009 ulatuvad abi kulukohustuste assigneeringud 210 miljoni euroni (2004. aasta hindades), mille kohta võetakse kohustus võrdsete 70 miljoni euro (2004. aasta hindades) suuruste aastasummade kaupa.

Abi või selle osa andmise võib korraldada ühenduse rahasiirdena rahvusvahelisele Kozloduy tuumaelektrijaama

([2]) Nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1268/1999 ühenduse toetuse kohta ühinemiseelsetele meetmetele põllumajanduse ja maaelu arendamiseks Kesk- ja Ida-Euroopa kandidaatriikides ühinemiseelsel perioodil (EÜT 161, 26.6.1999, lk 87). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2008/2004 (ELT L 349, 25.11.2004, lk 12).

([3]) EÜT L 161, 26.6.1999, lk 1. Määrust on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga (ELT L 236, 23.9.2003, lk 33).

tegevuse lõpetamise toetusfondile, mida haldab Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank.

3. Komisjon võib võtta vastu eeskirjad lõikes 2 osutatud abi rakendamise kohta. Eeskirjad võetakse vastu vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ([1]) Sel eesmärgil abistab komisjoni komitee. Kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7. Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud ajavahemikuks kehtestatakse kuus nädalat. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 31

1. Esimesel ühinemisaastal annab liit Bulgaariale ja Rumeeniale ajutist rahalist abi (edaspidi "üleminekutoetus"), et nad saaksid arendada ja tugevdada oma haldus- ja kohtuorganite suutlikkust liidu õiguse rakendamiseks ja täitmiseks ning suurendada parimate kogemuste vahetamist spetsialistide vahel. Kõnealusest abist rahastatakse institutsioonide väljaarendamise projekte ja nendega seotud piiratud väikesemahulisi investeeringuid.

2. Abi põhineb püsival vajadusel tugevdada institutsioonilist suutlikkust teatavates valdkondades toimingutega, mida ei saa struktuurifondidest ega maaelu arengu fondidest rahastada.

3. Institutsioonide väljaarendamise eesmärgil korraldatavate riiklike haldusorganite vaheliste mestimisprojektide puhul korraldatakse projektikonkursid jätkuvalt liikmesriikide kontaktasutuste võrgu kaudu, nagu see on ette nähtud liikmesriikidega sõlmitud raamlepingutes ühinemiseelse abi kohta.

Kulukohustuste assigneeringud üleminekutoetuseks Bulgaariale ja Rumeeniale 2004. aasta hindades on 82 miljonit eurot esimesel ühinemisjärgsel aastal siseriiklike ja horisontaalsete prioriteetidega tegelemiseks. Eelarvepädev asutus kinnitab assigneeringud finantsperspektiivi piires.

4. Üleminekutoetusele vastav abi otsustatakse ja rakendatakse vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 3906/89 teatavatele Kesk- ja Ida-Euroopa riikidele antava majandusabi kohta.

([1]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

Artikkel 32

1. Käesolevaga luuakse rahavoogude ja Schengeni toetus kui ajutine vahend, et aidata Bulgaarial ja Rumeenial ühinemiskuupäevast kuni 2009. aasta lõpuni rahastada toiminguid uuel liidu välispiiril, et rakendada Schengeni *acquis*' ja välispiirikontroll ning aidata parandada riigieelarvetes rahavooge.

2. Ajutise rahavoogude ja Schengeni toetuse alusel tehakse Bulgaariale ja Rumeeniale ajavahemikuks 2007—2009 ühekordsete maksetena kättesaadavaks järgmised summad (2004. aasta hindades):

(miljonit eurot, 2004. aasta hindades)

	2007	2008	2009
Bulgaaria	121,8	59,1	58,6
Rumeenia	297,2	131,8	130,8

3. Vähemalt 50 % kummalegi riigile ajutise rahavoogude ja Schengeni toetuse alusel eraldatavatest summadest kasutatakse Bulgaaria ja Rumeenia kohustuse toetuseks rahastada toiminguid uuel liidu välispiiril, et rakendada Schengeni *acquis*' ja välispiirikontroll.

4. Bulgaariale ja Rumeeniale makstakse üks kaheteistkümnendik igast aastasummast vastava aasta iga kuu esimesel tööpäeval. Ühekordseid makseid kasutatakse kolme aasta jooksul alates esimesest väljamaksest. Hiljemalt kuue kuu jooksul pärast nimetatud kolmeaastase perioodi lõppu esitavad Bulgaaria ja Rumeenia põhjaliku aruande ajutise rahavoogude ja Schengeni toetuse Schengeniga seonduva osa alusel tehtud ühekordsete maksete lõpliku täitmise kohta koos tõendiga kulude põhjendatuse kohta. Kõik kasutamata või põhjendamatult kulutatud vahendid tuleb komisjonile tagasi maksta.

5. Komisjon võib vastu võtta ajutise rahavoogude ja Schengeni toetuse toimimiseks vajalikud tehnilised sätted.

Artikkel 33

1. Ilma et see piiraks tulevasi poliitikat käsitlevaid otsuseid, on Bulgaariale ja Rumeeniale kolmeaastasel ajavahemikul 2007—2009 struktuuriliseks tegevuseks eraldatavad kulukohustuste assigneeringud järgmised:

(miljonit eurot, 2004. aasta hindades)

	2007	2008	2009
Bulgaaria	539	759	1 002
Rumeenia	1 399	1 972	2 603

2. Kolmeaastasel ajavahemikul 2007—2009 määratakse struktuurilise tegevuse kulutustele sel ajal kohaldatavate sätete alusel riigile ettenähtud assigneeringute piires kindlaks sekkumise ulatus ja iseloom.

Artikkel 34

1. Lisaks ühinemiskuupäeval jõus olevatele maaelu arengut käsitlevatele määrustele kohaldatakse ajavahemikul 2007—2009 Bulgaaria ja Rumeenia suhtes VIII lisa I kuni III jaotise sätteid ning kogu ajavahemikul 2007—2013 teostatavate programmide vältel kohaldatakse Bulgaaria ja Rumeenia suhtes VIII lisa IV jaotises sätestatud rahandusalaseid erisätteid.

2. Ilma et see piiraks tulevasi poliitikat käsitlevaid otsuseid, on Bulgaariale ja Rumeeniale kolmeaastasel ajavahemikul 2007—2009 Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi tagatisrahastust maaelu arenguks eraldatavad kulukohustuste assigneeringud 3041 miljonit eurot (2004. aasta hindades).

3. Vajaduse korral võetakse VIII lisa sätete kohaldamiseks vajalikud rakenduseeskirjad vastu määruse (EÜ) nr 1260/1999 artikli 50 lõikes 2 sätestatud korras.

4. Vajaduse korral teeb nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga kohandused VIII lisa sätetes, et tagada ühtsus maaelu arengut käsitlevate määrustega.

Artikkel 35

Igal aastal kohandab komisjon finantsperspektiivis igal aastal tehtavate tehniliste kohanduste tegemisel artiklites 30, 31, 32, 33 ja 34 nimetatud summasid vastavalt hindade muutumisele.

IV JAOTIS

MUUD SÄTTED

Artikkel 36

1. Kui enne kolmanda ühinemisjärgse aasta lõppu tekib tõsiseid raskusi, mis võivad mõnes majandussektoris kujuneda püsivaks, või raskusi, mis võivad tingida mõne piirkonna majandusolukorra olulise halvenemise, võivad Bulgaaria või Rumeenia taotleda luba kaitsemeetmete võtmiseks, et olukorda parandada ja kohandada vaadeldav sektor siseturu majandusega.

Samadel asjaoludel võib iga praegune liikmesriik taotleda luba kaitsemeetmete võtmiseks Bulgaaria, Rumeenia või mõlema nimetatud riigi suhtes.

2. Asjaomase riigi taotlusel võtab komisjon kiirmenetluse korras vastu Euroopa määrused või otsused, millega määratakse kindlaks kaitsemeetmed, mida ta peab vajalikuks, täpsustades nende tingimused ja rakendamise korra.

Tõsiste majandusraskuste korral ja asjaomase liikmesriigi selgesõnalisel taotlusel teeb komisjon otsuse viie tööpäeva jooksul alates koos asjakohase taustteabega esitatud taotluse saamisest. Selliselt otsustatud meetmeid hakatakse viivitamata kohaldama, neis võetakse arvesse kõikide asjaosaliste huve ning need ei või kaasa tuua piirikontrolli.

3. Lõike 2 alusel lubatavad meetmed võivad hõlmata erandeid põhiseaduses ja iseäranis käesolevas protokollis sätestatud eeskirjadest sellises ulatuses ja sellise aja jooksul, nagu on möödapääsmatult vaja lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks. Eelistatakse selliseid meetmeid, mis kõige vähem häirivad siseturu toimimist.

Artikkel 37

Kui Bulgaaria või Rumeenia tõsiselt häirib või vahetult ohustab siseturu toimimist sellega, et ta ei täida ühinemisläbirääkimistel võetud kohustusi, sealhulgas piiriülese mõjuga

majandustegevust hõlmavaid valdkondlikke kohustusi, võib komisjon liikmesriigi põhjendatud taotlusel või omal algatusel võtta vastu vajalikke meetmeid kindlaks määravaid Euroopa määruseid või otsuseid kuni kolmanda aasta lõpuni pärast ühinemist.

Meetmed peavad olema proportsionaalsed ja eelistada tuleb meetmeid, mis kõige vähem häirivad siseturu toimimist, või, kui see on asjakohane, olemasolevate valdkondlike kaitsemehhanismide kohaldamist. Selliseid kaitsemeetmeid ei kasutata meelevaldse diskrimineerimise vahendina ega liikmesriikide vahelise kaubanduse varjatud piiramiseks. Jälgimistulemuste põhjal võib kaitseklauslit kasutada juba enne ühinemist ning vastu võetud meetmed jõustuvad ühinemiskuupäeval, kui nende jõustumist ei ole ettenähtud hilisemale kuupäevale. Meetmeid ei jäeta kehtima kauemaks kui vältimatult vajalik ning igal juhul tühistatakse need vastava kohustuse täitmise korral. Kuid neid võib kohaldada ka pärast esimeses lõigus nimetatud tähtaja möödumist, seni kuni vastavaid kohustusi ei ole täidetud. Vastavalt asjaomase uue liikmesriigi edusammudele oma kohustuste täitmisel võib komisjon meetmeid vajalikul määral kohandada. Enne kaitsemeetmeid määratlevate Euroopa määruste või otsuste tühistamist informeerib komisjon aegsasti nõukogu ning võtab asjakohaselt arvesse nõukogu märkusi selle kohta.

Artikkel 38

Kui Bulgaarias või Rumeenias on tõsiseid puudusi või nende tekkimise vahetu oht selliste raamotsuste või muude asjakohaste kohustuste, koostöövahendite ja otsuste ülevõtmisel, rakendamisel või kohaldamisel, mis on seotud vastastikuse tunnustamisega kriminaalõiguse valdkonnas Euroopa Liidu lepingu VI jaotise alusel, või selliste direktiivide ja määruste ülevõtmisel, rakendamisel või kohaldamisel, mis on seotud vastastikuse tunnustamisega tsiviilasjades Euroopa Ühenduse asutamislepingu IV jaotise alusel, ja põhiseaduse III osa III jaotise IV peatüki 3. ja 4. jao põhjal vastu võetud Euroopa seaduste ja raamseaduste ülevõtmisel, rakendamisel või kohaldamisel, võib komisjon kuni kolmanda aasta lõpuni pärast ühinemist liikmesriigi põhjendatud taotlusel või omal algatusel ja pärast liikmesriikidega konsulteerimist võtta vastu vajalikke meetmeid kindlaksmääravaid Euroopa määruseid või otsuseid, täpsustades nende meetmete jõustamise tingimused ja korra.

Need meetmed võivad endast kujutada asjakohaste sätete ja otsuste kehtivuse ajutist peatamist Bulgaaria või Rumeenia ja mõne teise liikmesriigi või teiste liikmesriikide vahelistes suhetes, ilma et see takistaks tiheda õigusalase koostöö jätkumist. Jälgimistulemuste põhjal võib kaitseklauslit kasutada juba enne ühinemist ning vastu võetud meetmed jõustuvad ühinemiskuupäeval, kui nende jõustumist ei ole ettenähtud hilisemale kuupäevale. Meetmeid ei jäeta kehtima kauemaks kui vältimatult vajalik ning igal juhul tühistatakse need vastava puuduse kõrvaldamise korral. Kuid neid võib kohaldada ka pärast esimeses lõigus nimetatud tähtaja möödumist, seni kuni nimetatud puudused püsivad. Vastavalt asjaomase uue liikmesriigi edusammudele avastatud puuduste kõrvaldamisel võib komisjon meetmeid pärast liikmesriikidega konsulteerimist vajalikul määral korrigeerida. Enne kaitsemeetmeid kindlaksmääravate Euroopa määruste ja otsuste tühistamist informeerib komisjon aegsasti nõukogu ning võtab asjakohaselt arvesse nõukogu märkusi selle kohta.

Artikkel 39

1. Kui Bulgaaria ja Rumeenia ühinemisläbirääkimistel võetud kohustuste täitmise pideva järelevalve alusel komisjon leiab ning eelkõige kui komisjoni järelevalvearuanne esitab kindlad tõendid, et lähtuvalt *acquis'* vastuvõtmiseks ja rakendamiseks Bulgaarias või Rumeenias tehtavate ettevalmistuste seisust eksisteerib tõsine oht, et ükskõik kumb neist riikidest ei tule ilmselgelt 1. jaanuariks 2007 toime liikmelisusega seotud nõuete täitmisega paljudes olulistes valdkondades, võib nõukogu komisjoni soovituse põhjal ühehäälselt otsustada, et selle riigi ühinemiskuupäev lükatakse edasi ühe aasta võrra 1. jaanuarile 2008.

2. Olenemata lõikest 1, võib nõukogu komisjoni soovituse põhjal kvalifitseeritud häälteenamusega võtta vastu lõikes 1 mainitud otsuse Rumeenia suhtes, kui on täheldatud, et Rumeenial on tõsiseid puudujääke ühe või mitme IX lisa I punktis loetletud kohustuse või nõude täitmisel.

3. Olenemata lõikest 1 ja ilma, et see piiraks artikli 37 kohaldamist, võib nõukogu komisjoni soovituse põhjal kvalifitseeritud häälteenamusega ning pärast 2005. aasta sügisel üksikasjaliku hinnangu andmist Rumeenia edusammudele konkurentsipoliitika alal võtta Rumeenia suhtes vastu lõikes 1 mainitud otsuse, kui IX lisa I punktis loetletud ühe või mitme kohustuse või nõude või Euroopa lepinguga [1] võetud kohustuste täitmisel Rumeenia poolt on täheldatud tõsiseid puudujääke.

4. Lõike 1, 2 või 3 alusel tehtud otsuste puhul teeb nõukogu viivitamata kvalifitseeritud häälteenamusega otsuse käesoleva protokolli, sealhulgas selle lisade ja liidete muudatuste kohta, mis on osutunud vajalikuks edasilükkamise otsuse tõttu.

[1] Euroopa leping assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Rumeenia vahel (EÜT L 357, 31.12.1994, lk 2).

Artikkel 40

Selleks et mitte takistada siseturu häireteta toimimist, ei või Bulgaaria ja Rumeenia siseriiklike eeskirjade rakendamine VI ja VII lisas osutatud üleminekuperioodi jooksul kaasa tuua liikmesriikide vahelist piirikontrolli.

Artikkel 41

Kui on vaja üleminekumeetmeid, et hõlbustada Bulgaaria ja Rumeenia üleminekut praeguselt korralt ühise põllumajanduspoliitika rakendamisest tulenevale korrale vastavalt käesolevas protokollis sätestatud tingimustele, võtab need meetmed vastu komisjon, järgides menetlust, millele on osutatud nõukogu 29. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1784/2003 teraviljaturu ühise korralduse kohta ([1]) artikli 25 lõikes 2 või vajadusel kooskõlas vastavate artiklitega muudes põllumajanduse ühist turukorraldust käsitlevates määrustes või neid asendavates Euroopa seadustes või järgides kohaldavates õigusaktides kindlaksmääratud menetlust. Käesolevas artiklis osutatud üleminekumeetmeid võidakse võtta ja kohaldada kolme ühinemisjärgse aasta jooksul. Nõukogu Euroopa seadusega võib seda tähtaega pikendada. Nõukogu teeb ühehäälse otsuse pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga.

Ühinemise tõttu vajalikud üleminekumeetmed, mis käsitlevad muude aktide kui käesolevas protokollis määratletud ühise põllumajanduspoliitika alaste aktide rakendamist, kehtestab enne ühinemiskuupäeva nõukogu komisjoni ettepanekul vastu võetud Euroopa määruste või otsustega või, kui need mõjutavad algselt komisjoni vastuvõetud akte, kehtestab need komisjon Euroopa määruste või otsustega, järgides kõnealuste aktide vastuvõtmiseks nõutavat menetlust.

Artikkel 42

Kui on vaja üleminekumeetmeid, et hõlbustada Bulgaaria ja Rumeenia üleminekut praeguselt korralt korrale, mis tuleneb liidu veterinaar-, fütosanitaar- ja toidu ohutuse eeskirjade kohaldamisest, võtab need meetmed vastu komisjon, järgides kohaldavates õigusaktides kindlaksmääratud menetlust. Neid meetmeid võidakse võtta ja kohaldada kolme ühinemisjärgse aasta jooksul.

VIIES OSA

KÄESOLEVA PROTOKOLLI RAKENDUSSÄTTED

I JAOTIS

INSTITUTSIOONIDE JA ORGANITE KORRALDUS

Artikkel 43

Euroopa Parlament teeb oma kodukorras ühinemise tõttu vajalikuks muutunud kohandused.

Artikkel 44

Nõukogu teeb oma kodukorras ühinemise tõttu vajalikuks muutunud kohandused.

Artikkel 45

Mõlemast uuest liikmesriigist nimetatakse alates tema ühinemiskuupäevast üks tema kodanik komisjoni liikmeks. Uued komisjoni liikmed nimetab ühisel kokkuleppel komisjoni presidendiga nõukogu pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga ja kooskõlas põhiseaduse artikli I-26 lõikes 4 sätestatud kriteeriumitega.

Nende liikmete ametiaeg lõpeb samal ajal kui nende liikmete oma, kes on ametis ühinemise ajal.

([1]) ELT L 270, 21.10.2003, lk 78.

Artikkel 46

1. Euroopa Kohtusse nimetatakse kaks kohtunikku ning üldkohtusse kaks kohtunikku.

2. Ühe vastavalt lõikele 1 nimetatud Euroopa Kohtu kohtuniku ametiaeg lõpeb 6. oktoobril 2009. See kohtunik valitakse loosi teel. Teise kohtuniku ametiaeg lõpeb 6. oktoobril 2012.

Ühe vastavalt lõikele 1 nimetatud üldkohtu kohtuniku ametiaeg lõpeb 31. augustil 2007. See kohtunik valitakse loosi teel. Teise kohtuniku ametiaeg lõpeb 31. augustil 2010.

3. Euroopa Kohus teeb oma kodukorras ühinemise tõttu vajalikuks muutunud kohandused.

Üldkohus teeb kokkuleppel Euroopa Kohtuga oma kodukorras ühinemise tõttu vajalikuks muutunud kohandused.

Selliselt kohandatud kodukorrale on vaja nõukogu nõusolekut.

4. Ühinemiskuupäeval pooleliolevate kohtuasjade lahendamise puhul, mille suuline menetlus on alanud enne seda kuupäeva, tulevad kohtu täiskogu või kojad kokku ühinemiseelses koosseisus ja kohaldavad kodukorda enne ühinemiskuupäeva kehtinud redaktsioonis.

Artikkel 47

Mõlemast uuest liikmesriigist nimetatakse alates tema ühinemiskuupäevast üks tema kodanik kuueaastaseks ametiajaks kontrollikoja liikmeks.

Artikkel 48

Regioonide komiteed laiendatakse 27 liikme nimetamisega, kes esindavad Bulgaaria ja Rumeenia regionaal- ja kohalikke organeid ning kellel on regionaal- või kohalike organite mandaat või kes kannavad poliitilist vastutust valitud kogu ees. Nende liikmete ametiaeg lõpeb samal ajal kui nende liikmete oma, kes on ametis ühinemise ajal.

Artikkel 49

Majandus- ja sotsiaalkomiteed laiendatakse 27 liikme nimetamisega, kes esindavad Bulgaarias ja Rumeenias organiseeritud kodanikuühiskonda kuuluvaid majandus- ja ühiskonnaelu eri alasid. Nende liikmete ametiaeg lõpeb samal ajal kui nende liikmete oma, kes on ametis ühinemise ajal.

Artikkel 50

Põhiseadusega asutatud komiteede eeskirjadesse ja kodukorda tehakse pärast ühinemist niipea kui võimalik ühinemise tõttu vajalikuks muutunud kohandused.

Artikkel 51

1. Põhiseadusega või institutsioonide aktiga loodud komiteede, rühmade ja muude organite uued liikmed nimetatakse ametisse vastavalt kõnealuste komiteede, rühmade või muude organite liikmete ametissenimetamiseks ettenähtud tingimustele ja korrale. Uute ametissenimetatud liikmete ametiaeg lõpeb samal ajal kui nende liikmete oma, kes on ametis ühinemise ajal.

2. Ühinemise järel uuendatakse põhiseaduse või institutsioonide aktiga loodud ning olenemata liikmesriikide arvust kindlaksmääratud liikmete arvuga komiteede ja rühmade liikmeskond täielikult, kui praeguste liikmete ametiaeg ei lõpe ühinemisele järgneva aasta jooksul.

II JAOTIS

INSTITUTSIOONIDE AKTIDE KOHALDATAVUS

Artikkel 52

Ühinemisel käsitletakse Bulgaariat ja Rumeeniat põhiseaduse artikli I-33 tähenduses Euroopa raamseaduste, määruste ja otsuste ning Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 249 ja Euratomi asutamislepingu artikli 161 tähenduses direktiivide ja otsuste adressaatidena, kui kõnealused Euroopa raamseadused, määrused ja otsused ning kõnealused direktiivid ja otsused on adresseeritud kõikidele praegustele liikmesriikidele. Asja käsitatakse nii, nagu oleks sellistest Euroopa otsustest, direktiividest ja otsustest, välja arvatud vastavalt põhiseaduse artikli I-39 lõikele 2 jõustuvad Euroopa otsused ja vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 254 lõigetele 1 ja 2 jõustunud direktiivid ja otsused, teatatud Bulgaariale ja Rumeeniale ühinemisel.

Artikkel 53

1. Bulgaaria ja Rumeenia jõustavad meetmed, mida on vaja, et nad võiksid alates ühinemiskuupäevast järgida Euroopa raamseadusi ja neid Euroopa määrusi, mis on saavutatava tulemuse seisukohalt siduvad, kuid jätavad vormi ja meetodite valiku riigi ametiasutustele, põhiseaduse artikli I-33 tähenduses ning direktiive ja otsuseid Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 249 ja Euratomi asutamislepingu artikli 161 tähenduses, kui käesolevas protokollis ei ole ette nähtud muud tähtaega. Nad teatavad kõnealustest meetmetest komisjonile hiljemalt ühinemiskuupäevaks või, kui see on asjakohane, käesolevas protokollis ette nähtud tähtajaks.

2. Ulatuses, mil Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 249 ja Euratomi asutamislepingu artiklis 161 osutatud direktiividesse käesoleva protokolliga tehtud muudatused nõuavad praeguste liikmesriikide õigus- või haldusnormide muutmist, jõustavad praegused liikmesriigid meetmed, mida on vaja, et järgida muudetud direktiive alates ühinemiskuupäevast, kui käesolevas protokollis ei ole ette nähtud muud tähtaega. Nad teatavad kõnealustest meetmetest komisjonile ühinemiskuupäevaks või hilisemate meetmete puhul, käesolevas protokollis ette nähtud tähtajaks.

Artikkel 54

Kolme kuu jooksul alates ühinemisest teatavad Bulgaaria ja Rumeenia kooskõlas Euratomi asutamislepingu artikliga 33 komisjonile õigus- või haldusnormide sätted, mille eesmärk on tagada töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitse ioniseeriva kiirguse ohtude eest kõnealuste riikide territooriumil.

Artikkel 55

Bulgaaria või Rumeenia nõuetekohaselt põhjendatud taotlusel, mis on esitatud komisjonile hiljemalt ühinemiskuupäeval, võib nõukogu komisjoni ettepanekul või komisjon, kui esialgse akti võttis vastu komisjon, võtta vastu Euroopa määrusi või otsuseid, millega sätestatakse ajutised erandid institutsioonide aktidest, mis on vastu võetud alates 1. oktoobrist 2004 kuni ühinemiskuupäevani. Need meetmed võetakse vastu vastavalt hääletamiskorrale, mis reguleerib selle akti vastuvõtmist, millest ajutist erandit taotletakse. Kui need erandid võetakse vastu pärast ühinemist, võib neid kohaldada alates ühinemiskuupäevast.

Artikkel 56

Kui institutsioonide ühinemiseelseid akte on ühinemise tõttu vaja kohandada ja neid vajalikke kohandusi ei ole käesoleva protokolliga ega selle lisadega ette nähtud, võtab nõukogu komisjoni ettepanekul või komisjon, kui esialgse akti võttis vastu komisjon, vastu selleks vajalikud aktid. Kui need kohandused võetakse vastu pärast ühinemist, võib neid kohaldada alates ühinemiskuupäevast.

Artikkel 57

Kui ei nähta ette teisiti, võtab nõukogu komisjoni ettepanekul vastu Euroopa määrused või otsused, millega kehtestatakse käesoleva protokolli sätete rakendamiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 58

Enne ühinemist nõukogu, komisjoni või Euroopa Keskpanga poolt vastuvõetud bulgaaria ja rumeenia keeles koostatud institutsioonide aktide tekstid on alates ühinemiskuupäevast autentsed samadel tingimustel kui praegustes ametlikes keeltes koostatud tekstid. Need avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas, kui praegustes keeltes koostatud tekstid on seal avaldatud.

III JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 59

Käesoleva protokolli I kuni IX lisa ja nende liited moodustavad protokolli lahutamatu osa.

Artikkel 60

Itaalia Vabariigi valitsus annab Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia valitsustele üle Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu ja seda lepingut muutnud või täiendanud lepingute tõestatud koopiad eesti, hispaania, hollandi, iiri, itaalia, inglise, kreeka, läti, leedu, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles.

Selle lepingu bulgaaria- ja rumeeniakeelne tekst lisatakse käesolevale protokollile. Need tekstid on autentsed samadel tingimustel kui praegustes keeltes koostatud tekstid, millele on

osutatud esimeses lõigus.

Artikkel 61

Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär annab Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia valitsustele üle Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadi arhiivis hoiul olevate rahvusvaheliste lepingute tõestatud koopiad.